

BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLETI
ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE

2012. MÁRCIUS 14.

Kt. ülés száma: 116-7/2012
Ikt.szám: 116-55/2012
Az ülés időpontja: 2012. március 28.

Hiv.szám:
Városgazdálkodási Iroda

ELŐTERJESZTÉS

A helyi vendéglátás fejlesztéséről szóló „JÖJJÖN KI PALOTÁRA!
avagy TIZENÖT-KERT HELYISÉG” című pályázatról

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarországon számos szép és régi hagyománya, kultúrája van a vendéglátásnak. A külföldről hazánkba látogató vendégek is híret viszik a magyar éttermek, sörözők egyedi hangulatának és kínálatának, de természetesen a helyi közösségek számára is találkozási pontok, törzshelyek a különböző vendéglátóegységek, melyek között mindenki megtalálhatja a kedvére valót.

A korábbi időkben a XV. kerületben is számos vendéglátóhely működött. Rákospalotán a két világháború között több tucat étterem, vendéglő működött, közülük rengeteg kerthelyiséggel is rendelkezett.

A képen a Brunovszky Nagyvendéglő egyik kerthelyisége látható, amely Rákospalota és Újpest határán állt. Épületegyüttese - hatalmas kerthelyiségeivel együtt - több mint 2500 vendéget is képes volt befogadni. A vendégsereg szórakoztatásáról az állomásig elhallatszó cigányzene gondoskodott. Ma pedig...

A több mint százötven éves kastély-szerű főépület évek óta üresen áll. Csupán egyetlen magánlakást alakítottak ki a hatszáz négyzetméteres kúriában. Az itt élő Karsaiék a névadó vendéglős leszármazottai. Bérlok a család hajdani patinás vendéglőjének épületében. A bejárat előtti lépcsőn vörös szőnyeg vezetett a kővező díszes ráccsal kerített teraszához.

Ma néhány idejélmúlt reklámtábla díszleleg a lelakolt ajtó előtt. A fénykorában székekkel és bokszokkal teli utcai kerthelyiséget fölverte a gaz, néhány jócskán visszavágott fa búsong a múlton. A belső udvar lebetonozott részén a hetvenes évekből itt maradt kandaláberek emlékeztetnek a kert egykori funkciójára. Az utcai kapun is hatalmas lakat csüng, fönt azonban még látható a hajdani cégtábla tartóvasa.

A hajdanán oly hívogató kapu talán nem marad majd örökké zárva

Parkvendéglő a Rákospalotai erdőben

A XX. század végén a rákospalotai Parkvendéglő olyan nagy népszerűségnek örvendezett, hogy nem csak Palota, Újpest, de Budapest lakossága is rendszeresen ide járt mulatni. A főurak hintóval, a polgárok vonattal, a szegények gyalogosan érkeztek, hogy itt mulassák az időt cigányzenét hallgatva.

A *Hölgyfutár* tudósítója 1857-ben e helyet az öröm völgyének nevezte el.

A Parkvendéglőnek mára nyoma sincs. Helyének meghatározása is nehéz. A Rákospalotai Múzeum 2008-ban kiadott könyvecskéje *‘Város születik’* így ír: "... a vasút megnyitása /1846/ után ... 1872-ben Rákospalotáig meghosszabbítják a néhány évvel korábban a Kálvin tértől Újpestig indított lóvasútvonalat.. a vasútállomás tövében kezdődő erdő, valamint a vasúti vendéglő ásványvizet adó kútja olyan vonzerőt jelentettek, ami a fővárosiak tömeges kiáramlását eredményezte." A kiadvány közli a Parkvendéglőről készült talán egyetlen megmaradt képeslapot, anélkül, hogy a könyv pontosan meghatározná annak helyét.

Újpest térképe 1862-ből. Jól látható a Palotai erdő és a vendéglő /Parkvendéglő/ elhelyezkedése

Jelentős társadalmi élet folyt annak idején a Kaszinókban. Pestújhelyen a Kaszinó székhelye az első időkben a Simon-, illetve a későbbiekben a Weber-féle nagyvendéglő. Maga a vendéglő infrastruktúrájával: biliárdterem, tekepálya, saját hangszerek, könyvtár támogatta a helyi kultúrát. De mielőtt az Ipartestület megépítette a maga székházát, itt tartotta a Kaszinó nagyobb rendezvényeit is: színelőadásokat és bálakat, jótékonyági hangversenyeket és műsoros esteket.

A 20-as években itt is - mint Palotán vagy az ország többi részén - az asztaltársasági forma az, amiben leginkább keresik és megtalálják az emberek a társas összejövetelek lehetőségét. Mint ezt is említettük már, számos vendéglő állt rendelkezésére a pestújhelyieknek. Egy 1912-es újsághír szerint Pestújhely 2800 felnőtt lakójának nem kevesebb, mint 31 engedélyezett vendéglátóhely szolgálja igényeit. E korai idők egyik első vendéglátóhelye "Hazám" céggel egy kávéház, mely kifejezetten a település polgári rétegére épít, esténként tamburazenekar,

biliárd és különtermek csalogatják a vendégeket. Egy másik, igen reprezentatív helynek számított a Széchenyi Színház kerthelyisége, mely az egyik helyi lap szerint "Pestújhely angolparkja". De Pest-szerte ismert volt az Oprics vendéglő és a mai napig emlegetett Hajdú vendéglő. Hajdú Márton nem elégedett meg egy sokadik vendéglővel, neki nagyobb szabású tervei voltak: egy szórakoztató és mulattató kombinátot kívánt megvalósítani a községben. A 20-as évektől kezdődően működött itt ebben a kisvárosias nagyközségben ez a szépemlékű műintézmény. Strandvendéglő saját zenekarral, nagy kerttel, uszodával, kuglizóval, bálteremmel, különszobákkal, kiadó apartmanokkal, télen jégpályával.

Napjainkra sajnálatos módon ezek száma visszaesett, köszönhetően a gazdasági válság hatásainak, illetőleg a gyorséttermek terjeszkedésének.

A kerületi polgárokat ismerve, hallgatva azonban látható, hogy volna igény arra, hogy a korábbiakhoz hasonló lehetőségek közül válogathassanak, ne csak a vendéglátásáról, szórakozási lehetőségeiről ismert belvárosi területeken, hanem itt, helyben is.

Ennek a helyzetnek lehet megoldása a „JÖJJÖN KI PALOTÁRA! avagy TIZENÖT-KERT-HELYISÉG” pályázat, amely meglévő, vagy új vendéglátó egységek kerthelyiség létesítésére vonatkozó törekvéseit támogatná.

A pályázatra kertvárosi és lakótelepi kategóriában olyan vendéglátóegységek üzemeltetőinek jelentkezését várjuk, akik vendéglátó szakemberek, építészek, képzőművészek segítségével újszerű ötleteket, gondolatokat tudnak felmutatni – illetve kívánnak megvalósítani – kerthelyiség építés területén. A pályázóktól nemcsak tetszetős építészeti elemek (portálok, előtetők, teraszok) kidolgozását várjuk, hanem ötletes cégérek, feliratok, jelmondatok megtervezését, vagy közösségformáló hatású rendezvények szervezését, megtartását, részvételt a kerületi közéletben, közösségi programok lebonyolításában.

A pályázat zsűrijébe neves építész, képzőművész és vendéglátó szakembereket tervezünk felkérni, akik a legjobb 3 ötletet díjazhatják majd. A nyertes pályázókat egy előre meghatározott, megvalósításra fordítható támogatással díjaznánk, illetve a kerületi média segítségével reklámot és figyelmet biztosíthatnánk számukra. Így a szezon során végig figyelemmel kísérhető és elemezhető a pályázat hatása a kerületi vendéglátásra. A tetszetős ötletek megvalósítását a közterület használati díjból adott kedvezménnyel is jutalmazhatjuk.

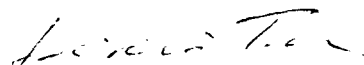
Tisztelt Képviselő-testület!

Amennyiben a Képviselő-testület támogatja a pályázat elindítását, rövidesen elkészítjük a kiírást és a költségbecsléseket, melyeket a költségvetés módosításába beépítünk. A pályázat meghirdetésére tavasszal kerülhet sor, így a nyár folyamán akár már meg is nyithatnak a megújult „palotai” kerthelyiségek, új alternatívát kínálva a kikapcsolódásra a kerületi lakosság számára.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy támogassa az előterjesztést!

Budapest, 2012. március „14” ..

Tisztelettel:

László Tamás
polgármester

Mellékletek:

1. Rákospalotai Vendéglők listája 1926-27
/forrás: Magyarország kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági címtára/
Rudolf Mosse, Budapest, 1926 – második kiadás
2. Pestújhelyi vendéglők címtára – Nagy Edit gyűjtése
/forrás: Közös akarattal – írárok a százéves Pestújhelyi civil társadalomról/
Rákospalotai Múzeum, Budapest, 2010.
3. Napjainkban kerthelyiséggel rendelkező kerületi vendéglátóegységek listája

(1) Témafelelős: Városgazdálkodási Iroda

(2) Látta: alpolgármester 2012. év.....hó...nap. aláírás.....

(3) Bizottságok:

PJB	SZCSTB	KKESB	TVÉKB
			X

(4) Jegyzői láttamozás: 2012. év március.hó.....nap. aláírás: *.....*

(5) Meghívandók:

(6) Az előterjesztést kapják:

Határozati javaslat:

A Képviselő-testület úgy dönt,

hogy támogatja a „JÖJJÖN KI PALOTÁRA! avagy TIZENÖT-KERT-HELYISÉG” című pályázat kiírását. A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy készítse el a pályázati kiírást, illetve a költségbecslést, és tegyen javaslatot a zsűri összeállítására

Határidő: 2012. május 15.

Felelős: Polgármester

A határozati javaslat elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

[Jogsabályok: a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 1.§ (1) bekezdése, (6) bekezdés b) pontja és 8.§ (4) bekezdése, az SZMSZ 36.§ (1) bekezdés a) pontja, valamint Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat tulajdonában levő közterületek használatáról és rendjéről szóló 40/2002.(XII.20.) ök. rendelet 10.§ (2) bekezdése]

M. Varga ?

Mellékletek:

1.) Rákospalotai Vendéglők listája 1926-27

*/forrás: Magyarország kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági címtára/
Rudolf Mosse, Budapest, 1926 – második kiadás*

1. Zápolya u. 83. (Andrássi János)
2. Eötvös u. 2. (Asztalos János)
3. Perczel M. u. 12. (Balkó Flórián)
4. Bocskay u. 102. (Balla Gyula)
5. Istvántelki u. 1. (Boros Gerzson)
6. Klára u. 94. (Cseh Imre)
7. Fő út 82. (Csernus István)
8. Fóti u. 1. (Csizmadia András ifj.)
9. Fő út 2. (Csizmadia István)
10. Eötvös u. 8. (Csörgei Géza)
11. Rákos u. 145. (Dian Mihályné)
12. Fő út 15. (Dirbász János)
13. Bácska u. 64. (Duni Ferenc)
14. Pázmány u. 99. (Eisler Istvánné)
15. Iskola u. 63. (Falusi János)
16. Szentmihályi út 30-40. (Id. Frecska Lajos)
17. Park u. 1. (Gaál Jenőné)
18. Fóti u. 27. (Gonda Dánielné)
19. Iskola u. 138. (Gressl Jánosné)
20. Dembinszky u. 19. (Guga István)
21. Bethlen u. 105. (Herzog Ernő)
22. Kazinczy u. 27. (Herzog Józsefné)
23. Rákóczi u. 19. (Herzog Ödön)
24. Bácska u. 21. (Hugyecz István)
25. Rákos u. 91. (Hujacz Mihály)
26. Pázmány u. 2. (Iványi L. Vilmos)
27. Baksay u. 1. (Kálmán János)
28. Beniczky u. 2. (Kapa Ferenc)
29. Rákos u. 48. (Kardos János)
30. Bocskay u. 165. (Katona József)
31. Dobó u. 1. (Kis Boldis Sándor)
32. Rákos u. 17. (Kohn L. Lajos)
33. Károlyi u. 40. (Kósa Lajos)
34. Pázmány u. 97. (Krausz Lipót)
35. Imre u. 41. (Kulicskó Ferenc)
36. Körvasútsor 7. (Kurtács György)
37. Iskola u. 9. (Lukácsi Lajosné)
38. Szász K. u. 176. (Luxenburger J.)
39. Szentmihályi út 38. (Malcz Lipót)
40. Tompa u. 68. (Mászáros András)
41. Tavasz u. 16. (Mászáros József)
42. Klapka u. 52. (Mészáros Józsefné)
43. Szász K. u. 176. (Mihalits Mátyás)
44. Ráday u. 3. (Milisits Mihály)
45. Vasút u. 17. (Milos Józsefné)
46. Fóti u. 58. (Molnár Ferencné)
47. Tavasz u. 6. (Molnár Jánosné)
48. Kossuth u. 28. (Nagy Lajosné)
49. Szász K. u. 1. (Naszádi János)
50. Szász K. u. 24. (Nonn Ferenc)
51. Arany J. u. 39. (Novák József)
52. Szilágyi D. u. 30. (Pálinkás Péter)
53. Imre u. 20. (Patek Gyuláné)
54. Műhely u. 1. (Péntek Elek)
55. Szentmihályi út 14. (Péter Istvánné)
56. Dugonics u. 20. (Polgár Györgyné)
57. Jókai u. 12. (Porédos Teréz)
58. Fóthi u. 32. (Prontvay István)
59. Pázmány u. 142. (Reiter Gyula)
60. Rákos u. 98. (Sáli Géza)
61. Dessewffy u. 94. (Samu Ferenc)
62. Bocskay u. 118. (Stier Antal)
63. Fő u. 55. (Stofán Rezső)
64. Fő u. 32. (Stupányszky Antal)
65. Károlyi u. 31. (Szabó István)
66. Beniczky u. 31. (Szabó Gyula)
67. Dembinszky u. 30. (Szalontai B-né)
68. Imre u. 132. (Szaszaráth János)
69. Fő u. 59. (Szuhánszky István)
70. Rákos u. 51. (Szuhánszky Pál Id.)
71. Zápolya u. 61. (Szuhánszky Pál Ifj.)
72. Batthyány u. 36. (Szupper József)
73. Kinizsi u. 42. (Teren Ede)
74. Fő út 19. (M. Tóth József)
75. Bethlen u. 88. (Tóth Péter)
76. Imre u. 83. (Varga Ignác)
77. Bem u. 16. (Varga János)
78. Pázmány u. 74. (Végh László)
79. Főút 81. (Veres Bálint)
80. Fő út 60. (Vukán Mihályné)
81. Zápolya u. 92. (Wagner Sándor)
82. Arany j. u. 21. (Zelenka István)
83. Eötvös u. 101. (Zsarnoviczky Dániel)

2. Pestújhelyi vendéglők címtára – Nagy Edit gyűjtése

*/forrás: Közös akarattal – írások a százéves Pestújhelyi civil társadalomról/
Rákospalotai Múzeum, Budapest, 2010.*

1. Gróf Andrassy Gyula u. 4. (ma Pestújhelyi út) – Dalocsai-féle vendéglő
2. Gróf Andrassy Gyula u. 7. – Oprics Klára és Annuska
3. Gróf Andrassy Gyula u. 41. – Széchenyi Otthon Kávéház
4. Gróf Andrassy Gyula u. és Adria u. sarok – Szegedi Sáncor vendéglője
5. Gróf Andrassy Gyula u. 46. – Szabó/Bányász-féle vendéglő
6. Gróf Andrassy Gyula u. 52. – Hazám kávéház, majd Vigadó
7. Ilona u. 20. (ma Klebersberg u.) – Lázy-féle vendéglő
8. Molnár V. u. 75. – Paczolai-féle vendéglő
9. Gróf Andrassy Gyula u. 32. – Oprics-féle vendéglő
10. Székely u. 7-9. – Hajdu-féle vendéglő
11. Madách u. - Bánk u. sarok – Széchenyi kávéház
12. Gergely (Gergő) u. 63. – Bocskai-Kiegel Paerkvendéglő
13. Gergely u. 3. – Kerekes Kálmán vendéglője
14. Nádor (Bezilla) u. és Vezér (Árvavár) u. sarok – Simon vendéglő
15. Vezér u. 3. – Nagy Balázs erdélyi vendéglője
16. Vezér u. – Körvasút sor sarok – Széchenyi Színház Kertvendéglője
17. Bessenyei György sor (Szerencs u.) – Rongyos Csárda
18. Thököly u. 47. – Albrecht Ferencné vendéglője
19. Bánk u. – Bessenyesi György sor sarok – Krebsz-féle kertvendéglő
20. Apolló u. – Bánk u. sarok – Szabóék fogadója
21. Templom tér 4. – Czidlik-féle vendéglő
22. Ilona u. 35. – A Kaszinó étterme (Kolb-ház)
23. Gróf Andrassy Gyula u. és Apolló u. sarok – Weber-féle vendéglő
24. Árpád tér – Povázsai vendéglő (Cigány)
25. Gergely u. 25. – Molnár-féle vendéglő
26. István tér (ma Örfjáró tér) – Birke-féle vendéglő
27. Thököly u. 10. – Szuetta, majd Formanek vendéglő
28. Adria u. 39. – Széchenyitelepi társaskör étterme
29. Ilona u. 25. – Tóth Lajos vendéglője
30. Templom tér 1. – Deres vendéglő
31. Gróf Andrassy Gyula u. és Madách u. sarok – Csörnyi-féle vendéglő („Lépcsős”)
32. Gróf Andrassy Gyula u. 34. – „Hangya”
33. Tátra (ma József A.) u. – Az Ipartestület vendéglője
34. Palotai sugárút (ma Nádasztó u.) – Bachmann, majd Bátor vendéglő
35. Fadrusz János u. (ma Domaháza u.) – Wagner, majd Fülöp vendéglő
36. Molnár V. u. 35. - ismeretlen
37. Gergely u. 31. – Csery Jánosné-féle vendéglő
38. Apolló u. 58. – Gubányi vendéglő
39. Madách u. (az utolsó ház) – Bánáti vendéglő
40. Bosnyák (ma Drégelyvár) u. – Körvasút sor sarok - ismeretlen
41. Apolló u. – Pogány vendéglő

3. Napjainkban kerthelyiséggel rendelkező kerületi vendéglátóegységek listája

/forrás: Városgazdálkodási Iroda gyűjtése/

1. Páskomliget u. 8. – Pizzéria – folyamatos
2. Páskomliget u. 6. – cukrászda – időszakos
3. Legénybíró u. 4. – cukrászda – folyamatos
4. Sárfü u. 1. – Presszó – folyamatos
5. Illyés Gyula u. 6-8. – cukrászda – időszakos
6. Deák u. – Park söröző – időszakos
7. Kossuth u. 3. – Jankovics söröző – időszakos
8. Erdőkerülő u. 1. – söröző – folyamatos
9. Kossuth u. (iskolánál) – cukrászda – folyamatos
10. Kovácsi Kálmán tér (Kövágóhíd u.– Károlyi S. u. sarok) – cukrászda – folyamatos
11. Szántófeld u. – Károlyi S. u. sarok – söröző – folyamatos
12. Fő út – Víg Kalmár vendéglő – folyamatos
13. Arany J. u. – Kele csárda – folyamatos
14. Régi főtí út – Mister sörház – folyamatos
15. Drégelyvár u. 57-63. – étkezde – időszakos
16. Drégelyvár u. ? (Molnár V.) – cukrászda – folyamatos
17. Cserba E. u. – söröző – folyamatos
18. Szerencs u. (Dalnoki u.) – söröző – folyamatos
19. Drégelyvár u. 68. – étterem – időszakos
20. Hősök útja – étterem – folyamatos
21. Budai II László Stadion – büfé – folyamatos
22. Pázmány P. u. – Szerencs u. – büfé – folyamatos
23. Kontyfa u. 6. – söröző – időszakos
24. Rákos út (Interfa mellett) – söröző – időszakos
25. Rákos út – Kazán u. – cukrászda – folyamatos
26. Kolozsvár u. – Tóth I. u. – étterem – folyamatos
27. Erdőkerülő u. – Szentmihályi út – büfé – időszakos